

29.5.2019

**Helsingin kaupunginmuseon lausunto Tapaninkylän (39.ko) asema-
kaavan muutoksesta, korttelin 39374 tontit 2 ja 3, Viertolantie**

HEL 2012-003142 T 10 03 03

Helsingin kaupunginmuseo lausuu asiassa perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta. Museo on lausunut osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (24.5.2018). Asemakaavan muutoksen tavoitteena on tutkia Tapanilan aseman eteläpuoliseen teollisuuskortteliin asuntovaltaista rakentamista. Alueelle on laadittu kolme vaihtoehtoista suunnitelmaa. Asemakaavakartta ja muuta virallista kaavaaineistoa kuvaava asemakaavaselostus tehdään kaavatyön seuraavassa vaiheessa. Tällöin suunnitelma kaavakarttoineen asetetaan julkisesti nähtäville kaavaehdotuksena.

Radan länsipuolella palaneen tapettitehtaan tontille ja sen viereisille kiinteistöille Viertolantien varressa suunnitellaan uusia asuinkerrostaloja sekä niihin liittyviä katutaso liiketiloja. Suunnitelmissa tutkitaan mahdollisuudet säilyttää osa tonteilla sijaitsevista nykyisistä rakennuksista. Viertolantien katujärjestelyjä päivitetään niin, että kadun itäreunaan voidaan sijoittaa jalkakäytävä. Radan itäpuolella mahdollistetaan pääradan suuntaisen pyöräilybaanan sijoittuminen. Helsingin uudessa yleiskaavassa suunnittelualue on lähikeskusta C3-aluetta, jonka tulee olla toiminnallisesti sekoittunut alue sekä etelässä radan länsipuolella toimitila-aluetta ja itäpuolella asuntovaltaista aluetta. Radan itäpuolelle on merkitty baana. Suunnittelualueen läpi kulkee päärata, mistä johdetaan etenkin rautatieliikenteestä aiheutuvat ympäristöhäiriöt ovat keskeisiä suunnitteluun vaikuttavia lähtökohtia. Muita lähtökohtia ovat mm. alueen eteläpuolelle sijoittuva pienteollisuustoiminta, maaperän ominaisuudet ja maanperän osittainen pilaantuneisuus.

Viertolantie 2 kiinteistössä on toiminut Oy Autokoriteollisuus Ab:n perustama autokoritehdas, joka aloitti toimintansa 1926. Toinen teollisuusrakennuksista valmistui 1930-luvulla. Koko kiinteistö myytiin Keskolle vuonna 1952. Rakennuksissa on tällä hetkellä erityyppisiä toimijoita autokorjaamosta sisustusliikkeeseen ja mm. teatteri. Tontilla sijaitsee myös Mosan kuppila -nimellä tunnettu, suojeltu puurakennus, joka paloi 1990-luvun lopulla. Viertolantie 4-6 toiminut Sanduddin tapettitehdas paloi vuonna 2017 ja rakennusten jäänteet on purettu pois tontilta. Tehtaan vanhimmat osat olivat valmistuneet 1912, jolloin tehdas aloitti toimintansa Tapanilassa.

29.5.2019

Asemakaavatyöhön liittyen alueella on tehty kolme vaihtoehtotarkastelua, joissa kaikissa alueen pääkäyttötarkoitus on asuminen. Kaikissa kolmessa vaihtoehdossa uusi maankäyttö on pääosin asuinrakentamista. Viertolantie 2 tontille on esitetty eri tavoin massoiteltuina 3-7-kerroksisia taloja. Versiossa A on säilytetty osa vanhasta teollisuuskiinteistöstä. Sen lisäksi tontin pohjoisosaan on esitetty 6- ja 7-kerroksiset massat. Viertolantie 4-6 tontille esitetään asuinkerrostalojen korttelialue, jossa Viertolantien varteen tulisi 4- ja 5-kerroksisia massoja ja radan varteen 5-kerroksinen yhtenäinen rakennusala kerrostalolle sekä kaksi 2-kerroksista pysäköintilaitosta. Eteläisemmän, entisen tapettitehtaan tontin suunnitelmat on esitetty kaikissa versiossa samanlaisina.

Vaihtoehdossa B Viertolantie 2 tontilta esitetään purettavaksi koko teollisuuskiinteistö. Suunnitelmassa esitetään kolmea rakennusalaa, jotka on porrastettu niin, että matalampi osa Viertolantien suuntaan on 4, 5 tai 6 kerrosta ja radan puolella kerroskorkeudet ovat 5, 6 ja 7.

Vaihtoehdossa C Viertolantie 2 tontilta esitetään myös purettavaksi koko teollisuuskiinteistö. Sen tilalle esitetään rakennusaloja, joiden korkeudet vaihtelevat Viertolantien varren 3 ja 4 kerroksisista radan varteen sijoitettujen rakennusalojen 5- ja 6-kerroksisiin.

Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan kaavassa tulee ottaa huomioon Tapanilan asuinalueen merkitys ja sille ominainen rakennustapa ja rakennusten mittakaava. Aiemmassa lausunnossaan (24.5.2018) museo totesi, että asemakaavassa tulee olla keskeistä sopeuttaa uusi rakentaminen olemassa olevaan Tapanilan pientaloasutukseen ja sen mittakaavaan. Viertolantien varren luoteispuolella sijaitsee pääosin matalia asuintaloja. Esitetyt uudet rakennuskorkeudet ovat museon näkemyksen mukaan kadun varressa liian korkeat ja paikalle tulisi tutkia matalampaa rakentamista, jonka kerroskorkeuksia voidaan nostaa radan viereisessä rakentamisessa.

Tapanilan asuinalue on maakunnallisesti merkittävä 1900-luvun alusta rakentunut esikaupunkirakentamista edustanut pientalojen muodostama kulttuuriympäristö. Vielä jäljellä olevat osat Tapanilan teollisuusperinnöstä tulee säilyttää. Tapettitehtaan tulipalo tuhosi merkittävän osan radan viereistä teollisuusrakentamista, joten on tärkeää, että entisen autokoritehtaan punatiiliset rakennukset säilyvät muistumina Tapanilan teollisuusmenneisyydestä. Ne myös luovat viihtyisää ja monipuolista kaupunkitilaa.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

3 (3)

29.5.2019

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566